

**Teollisuus
liitto**

**Talouden ja
työllisyyden näkymät
marraskuu 2022**

Tutkimusyksikkö 25.11.2022

Teollisuusliiton suhdanne- barometri: teollisuus- tuotanto kasvaa edelleen

Maailman- talouden heikkeneminen heijastuu Suomeen vähitellen

Diapaketin sisältö:

1. Talouden ja teollisuuden näkymät

- Taloustilanne heikkenee odotettua hitaammin (dia 4)
- Teollisuus kasvussa vuonna 2022 (diat 5–6)
- Talousennusteet kootusti (dia 7)
- Inflaatio kiihtyi entisestään (dia 8)

2. Työllisyyden kehitys

3. Työllisyys ja työttömyys Suomessa (diat 9–12)

- Alueellinen työllisyystilanne (dia 13)
- Teollisuusliiton jäsenten työllisyystilanne (diat 14–19)

4. Yhteenveto

- Maailmantalouden synkkyys tarttumassa Suomeen (diat 20–21)

1. Talouden ja teollisuuden näkymät marraskuussa 2022

Taloustilanne heikkenee odotettua hitaammin

Vuoden 2022 loppuun asti talous pärjää hyvin

Työllisyysaste erittäin korkea, lomautukset puolittuneet

- Kansantalouden tuotanto kasvoi syyskuussa +1,6 % vuoden takaisesta ja 0,6 % edelliskuukaudesta. Näitä voi pitää vahvoina lukemina.
- Teollisuustuotannon määrä pysynyt korkeana syksyllä, ja Teollisuusliiton suhdannebarometrin mukaan kasvu jatkuu lähikuukausina.
- Pörssin osavuositulosten julkistamiskausi (Q3) päättynyt. Teollisuusyritysten kannattavuus pääsääntöisesti korkea.
- Kannattavuus ei oletettavasti parane nykytasosta. On erikoista, että kriiseistä huolimatta yritysten voitot ovat kasvaneet jatkuvasti. Samalla valtiontalouden alijäämä ovat kasvanut ja kuluttajien ostovoima romahtanut.
- Työllisyysaste on huippukorkea (74,4 %), ja hyvä taso on jatkunut jo pidempään.
- Työllisten määrä noussut, avoimien työpaikkojen määrä vähentynyt.

Teollisuus:

Tuotanto kasvussa loppuvuonna

Näkymät lähikuukausille hyvät

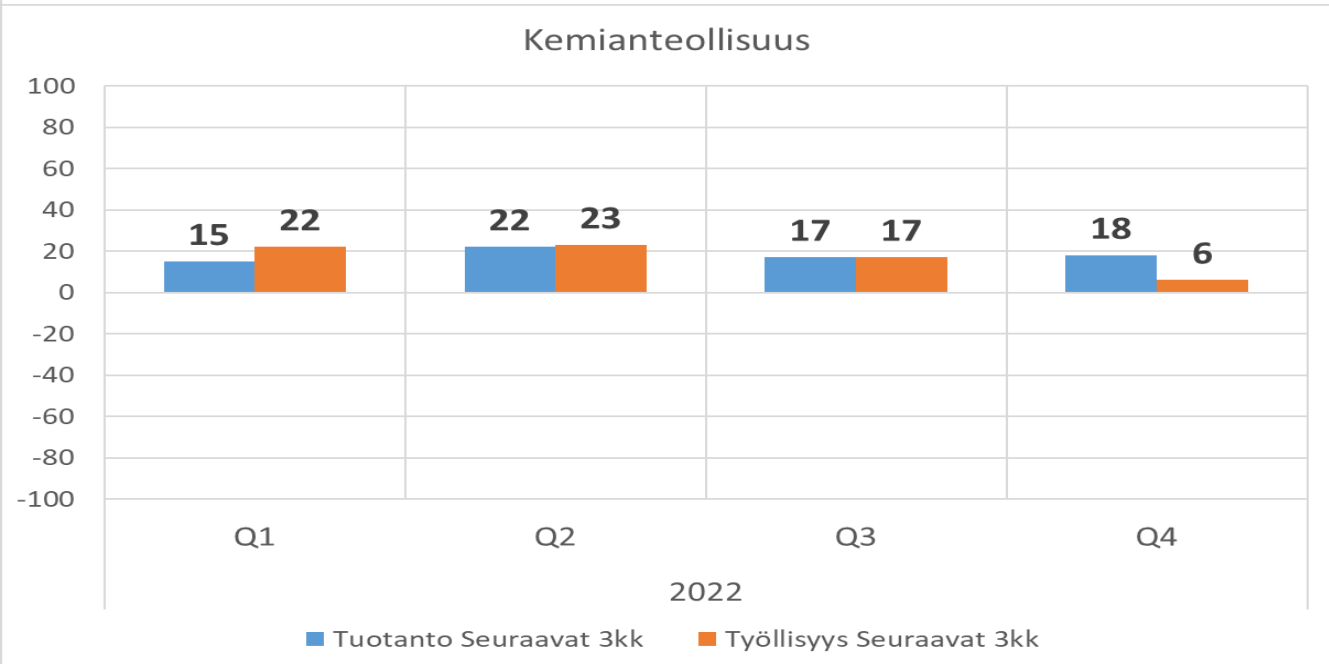
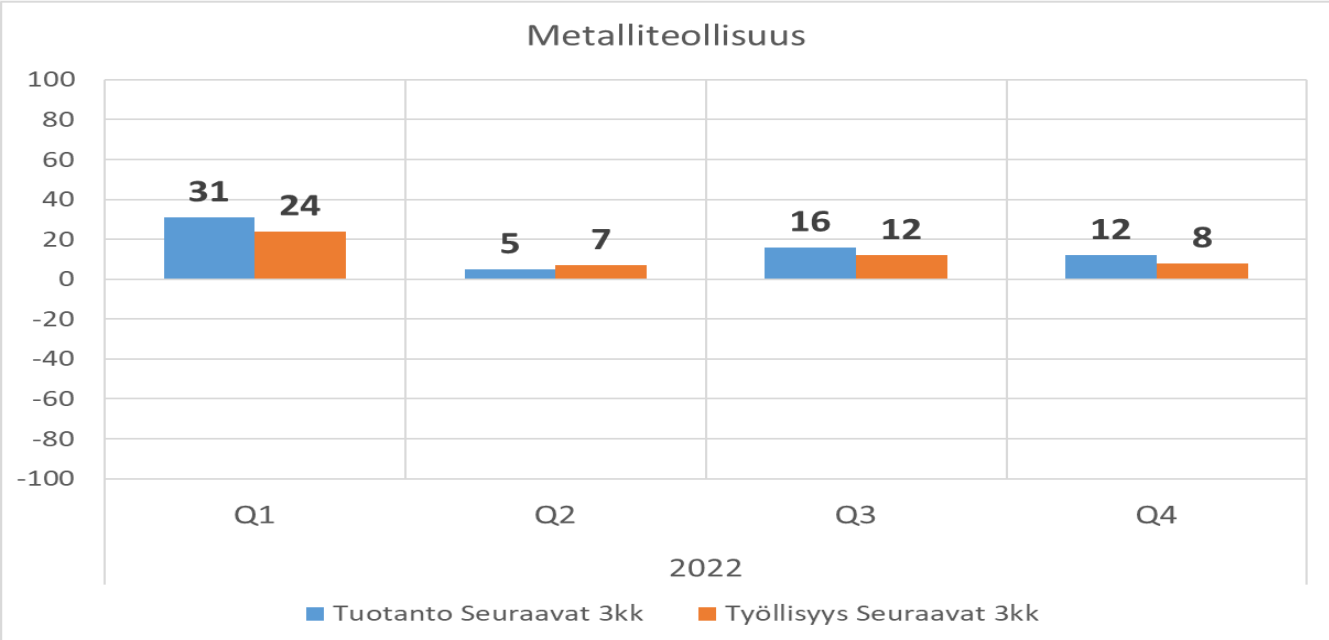
Tilastokeskuksen syyskuun 2022 tunnuslukuja* (TK 10.11.2022)

- Syyskuussa teollisuustuotannon määrä nousi 1 % elokuusta. Vuosimuutos +4 %.
- Teollisuuden uusien tilausten arvo kasvoi +1 %. Vuosimuutos +13 %.
- Uusien tilausten määrä on yllättävän suuri, sillä maailmantalous viilenee selkeästi ja Venäjän hyökkäyksen vaikuttaa moniin yrityksiin.
- Vahvistaa käsitystä, että teollisuuden talvesta on tulossa vähintään kohtuullinen.
- Sama viesti tulee esiin myös Teollisuusliiton suhdannebarometrissa (ks. Dia 6).
- Suhdannebarometri: metalli- ja kemianteollisuus jatkavat kasvussa. Puutuotteen vahva nousukausi on ohi, palataan normaaliin.
- * Luvut ovat kausitasoitettuja

Teollisuusliiton suhdanne- barometri 2022

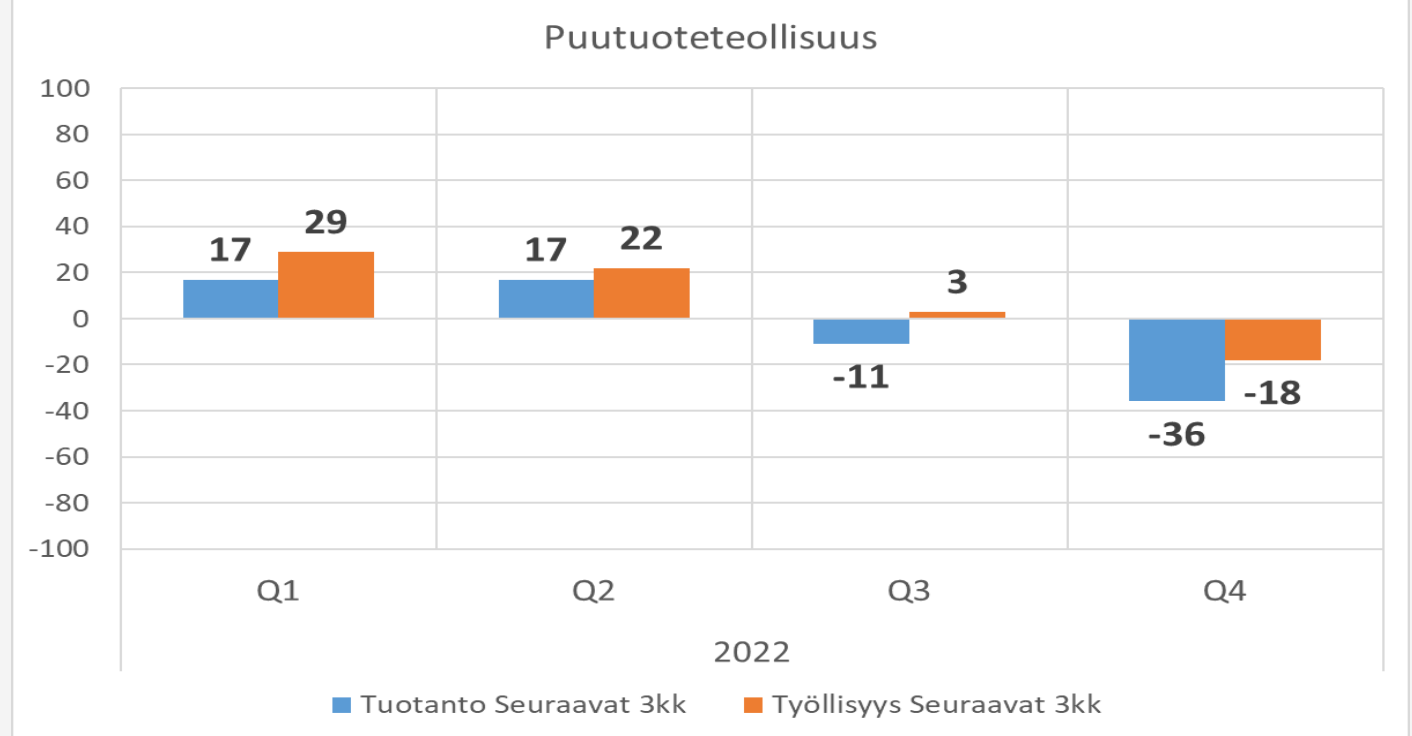
Positiivinen
saldoluku kertoo
kasvusta
lähikuukausina

Metalli- ja
kemianteollisuus
: näkymät koko
vuoden plussan
puolella

**Positiivinen
saldoluku kertoo
kasvusta ja
negatiivinen
laskusta lähikuu-
kausina**

**Puutuoteteollisuus:
näkymät
heikentyneet.
Huippukauden
jälkeen ollaan
palaamassa
normaalitasoon**

- Alkuvuonna (Q1-Q2) tuotannon ja työllisyyden näkymät kohenivat.
- Kesän jälkeen (Q3) ensin tuotanto laskusuuntainen.
- Loppuvuotta kohti (Q4) laskusuunnassa tuotannon lisäksi myös työllisyys.

Marraskuussa ilmestyneet vain OP:n (22.11.) ja OECD:n (23.11.) ennusteet

Molemmissa ennustetaan kokonaistuotannon lievää supistumista (-0,5 % ja -0,3 %) vuonna 2023

Suomi 2022–2023	Vuosi 2022e*	Vuosi 2023e*
Kokonaistuotanto (BKT)	2 %	-0,5 – 0,7 %
Teollisuustuotanto	3 – 4 %	1 %
Vienti	-0,5 – 2,5 %	-2 – 5 %

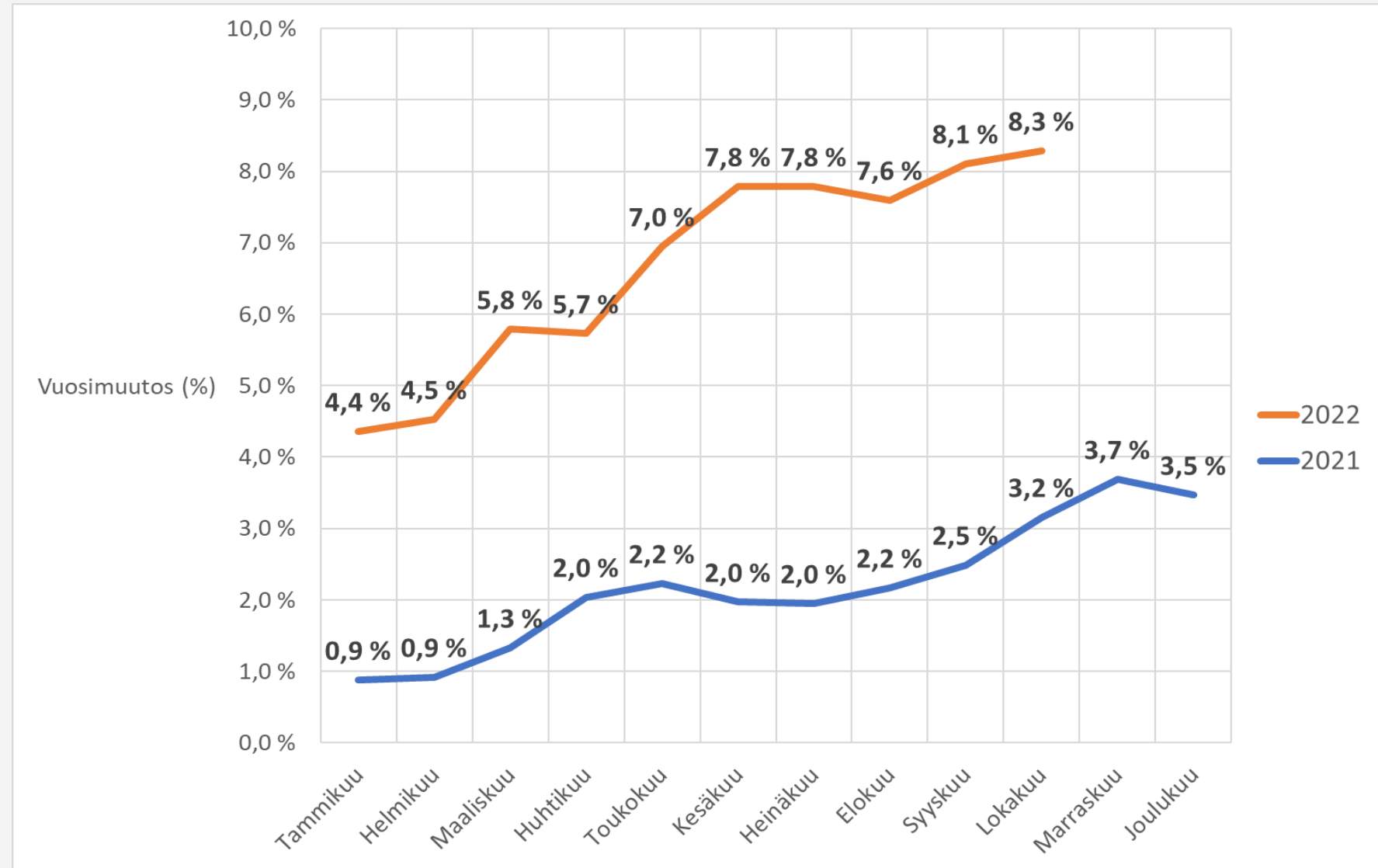
Talouden ennusteita:

- Tutkimusyksikkö on koostanut yhteenvedon eri ennustelaitosten* tekemien arvioiden perusteella.
- Hyvän alkuvuoden 2022 seurauksena koko vuoden talouskasvu pysyy kohtuullisena.
- Kuluttajien luottamus romahtanut. Epävarmuuden lisääntyminen, inflaation kiihtyminen ja korkojen nousu heikkenemisen taustalla.
- OP:n tuore ennuste kuuluu tämän vuoden synkimpiin. Lähitulevaisuudessa selviää, ovatko muiden ennustelaitosten näkemykset synkentyneet. Myös OECD:n ennuste aiempaa synkempi.

* Lähteet: OECD, OP, IMF, Handelsbanken, Danske Bank, Valtiovarainministeriö, ETLA, Suomen Pankki, PTT ja Labore. Ennusteet ilmestyivät 14.9 – 23.11.2022.

**Lokakuussa
kuluttajahinnat
8,3 %
korkeammat
kuin vuotta
aiemmin**

**OP ennustaa
inflaatioksi 5 %
vuonna 2023.
Aiempi ennuste
oli 4 %.**

2. Työllisyyden kehitys

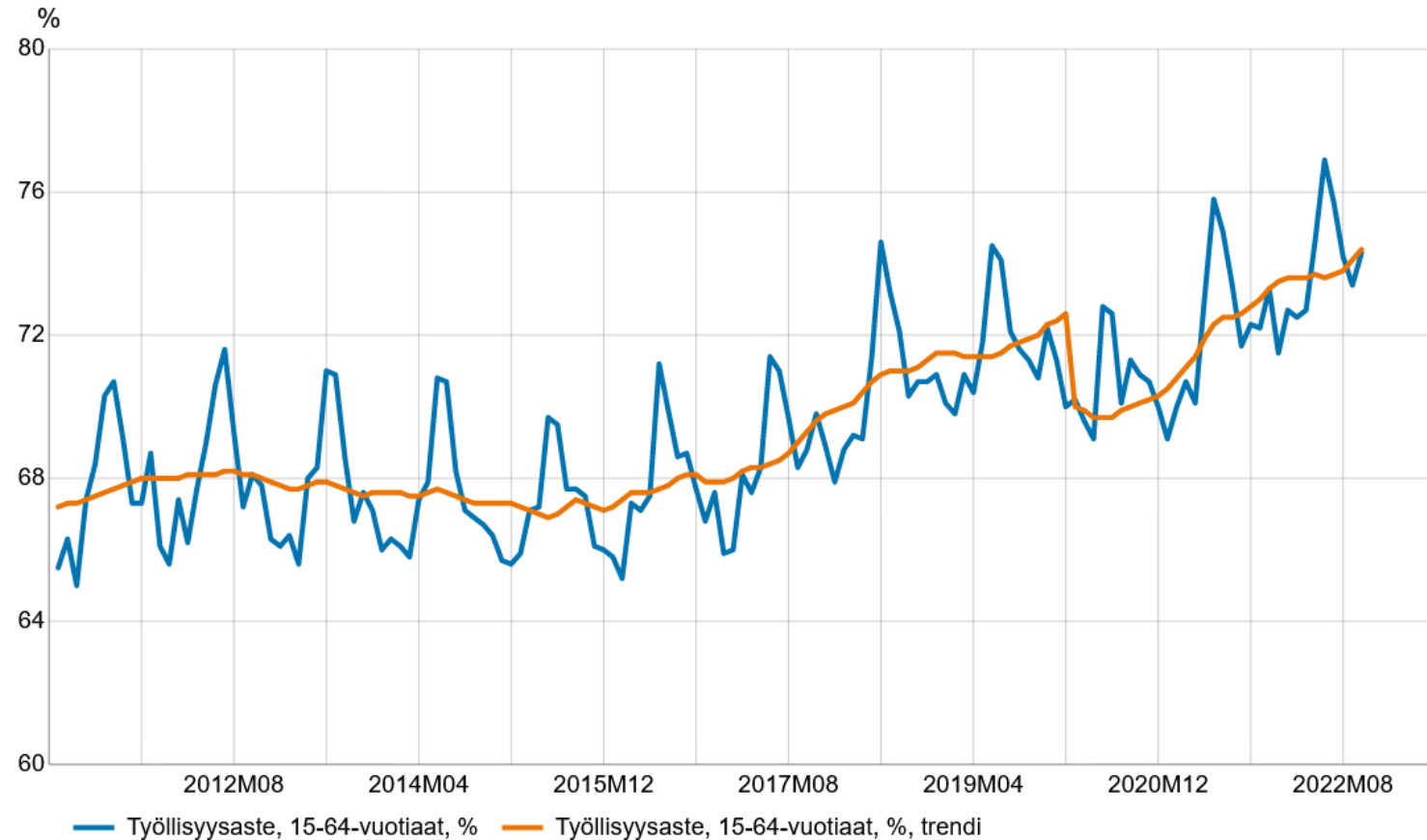

Työllisyys edelleen kasvussa: lokakuussa 2022 työllisyysasteen trendiluku 74,4 prosenttia (TK 21.11.2022)

Työvoimatutkimus lokakuu 2022:

- Työllisiä oli lokakuussa +66 000 enemmän kuin vuotta aiemmin. Miehiä työllisinä +29 000 ja naisia +37 000 enemmän kuin vuoden 2021 lokakuussa.
- 15–64-vuotiaiden työllisyysasteen trendiluku oli lokakuussa 74,4 % (syyskuussa 73,4 %).
- Työllinen = henkilö, joka tekee ansiotyötä vähintään 1 tunnin viikossa töitä.
- Työllisyysaste ansiotyöntekijöiden määrästä. Työ voi olla koko- tai osa-aikaista, keikkatyötä tai yrittäjätystä.

Työllisyysaste ja työllisyysasteen trendi 2011/01 - 2022/10

Työvoima- tutkimuksen keskeisimmät tunnusluvut vuosivertailu (2021/10- 2022/10)

	2021/10, %	2022/10, %	Muutos, 2021/10 - 2022/10, prosenttiyksikköä
Työllisyysaste, 15-64-vuotiaat	72,3	74,3	2,0
Työttömyysaste, 15-74-vuotiaat	6,0	5,8	-0,2
Työvoimaosuus, 15-74-vuotiaat	66,3	67,9	1,6

Vuodessa työttömyys pysytellyt samalla tasolla

- Lokakuussa työttömänä 162 000 henkeä, joista miehiä 86 000 ja naisia 75 000.
- Vuosimuutos: työttömiä oli lokakuussa -2 000 vähemmän kuin vuosi aiemmin.
- Työttömyysaste = työttömien osuus työvoimasta.
- Lokakuussa työttömyysaste oli 5,8 %, vuosimuutos -0,2 %-yksikköä.
- Miesten työttömyysaste oli 5,9 % ja naisten 5,6 %. Kuukausimuutos 1 %-yksikön luokkaa.
- Alueelliset erot kuukaudesta toiseen suuret. Kyse rakenteellisista ongelmista.

Työttömyys ja lomautukset vähenivät lokakuussa

Työttömyys

- Työtön TEM:n Työnvälitystilastossa = henkilö, jolla ei ole työsuhdetta eikä hän työllisty yritystoiminnassa.
- Syyskuussa työttömiä työnhakijoita oli yhteensä 232 900.
- Vuosimuutos: työttömiä työnhakijoita -32 400 vähemmän kuin 2021 syyskuussa.
- Kuukausimuutos: selvä muutos parempaan (-6 200) syyskuuhun 2022 verrattuna.

Pitkäaikaistyöttömyys

- Pitkäaikaistyötön = yhtäjaksoisesti vähintään 1 vuoden työttömänä työnhakijana ollut henkilö.
- Pitkäaikaistyöttömiä oli 89 900. Tämä on selvästi (-19 500) vähemmän kuin vuotta aiemmin.

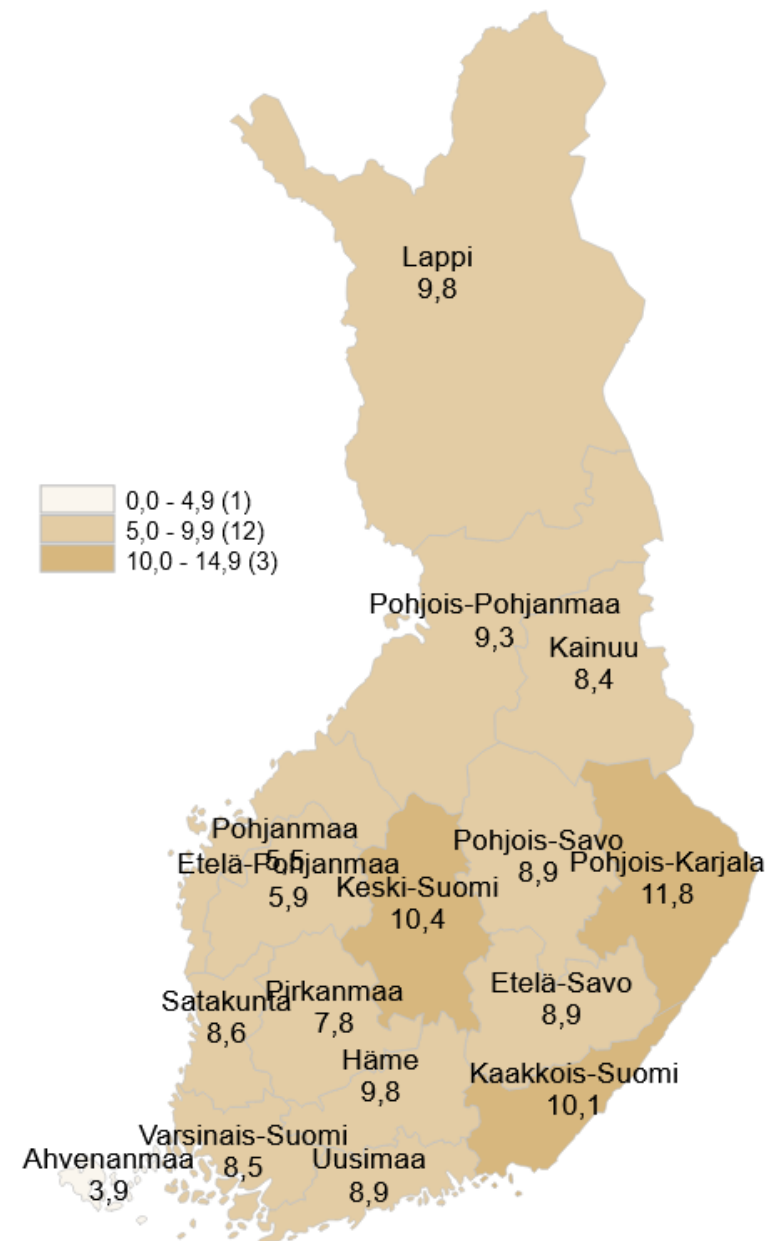
Lomautukset

- Syyskuussa lomautettuna yhteensä 14 600 henkilöä.
- Vuosimuutos: lomautukset puolittuneet, lomautettuja -13 100 vähemmän kuin 2021 syyskuussa.
- Kokoaikaisesti lomautettuja oli syyskuussa yhteensä 10 900, kuukausimuutos +1 400.
- Kokoaikaiset lomautukset laskeneet vuodessa edelleenkin (-8 900).

Työttömyys laskenut tasaisesti kaikilla alueilla, erot yhä suuret

- Syyskuussa työttömyys korkein yhä Pohjois-Karjalassa 11,8 % ja Keski-Suomessa 10,4 %.
- Kuukausimuutos ei ole merkittävä.
- Työnhakijoiden osuus suhteutettu alueen väestömäärään. Muuttotappio-alueilla työttömyys pysyy korkeana, jos liikkuvuutta toisaalle ei ilmene tai kohtaanto-ongelma ratkea.
- Näkyy etenkin rakennemuutosalueilla: 1950-luvulla syntyneet suuret ikäluokat eläköityneet.
- Työpaikkoja avoinna vähemmän (-11 800) verrattuna lokakuuhun 2021.
- Työllisten määrä kasvanut ja työtä on löydetty.
- Työsuhteet eivät aina ole kaikki kokoaikaisia ja pysyviä tai omaa koulutusta vastaavia.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta ELY-keskuksittain

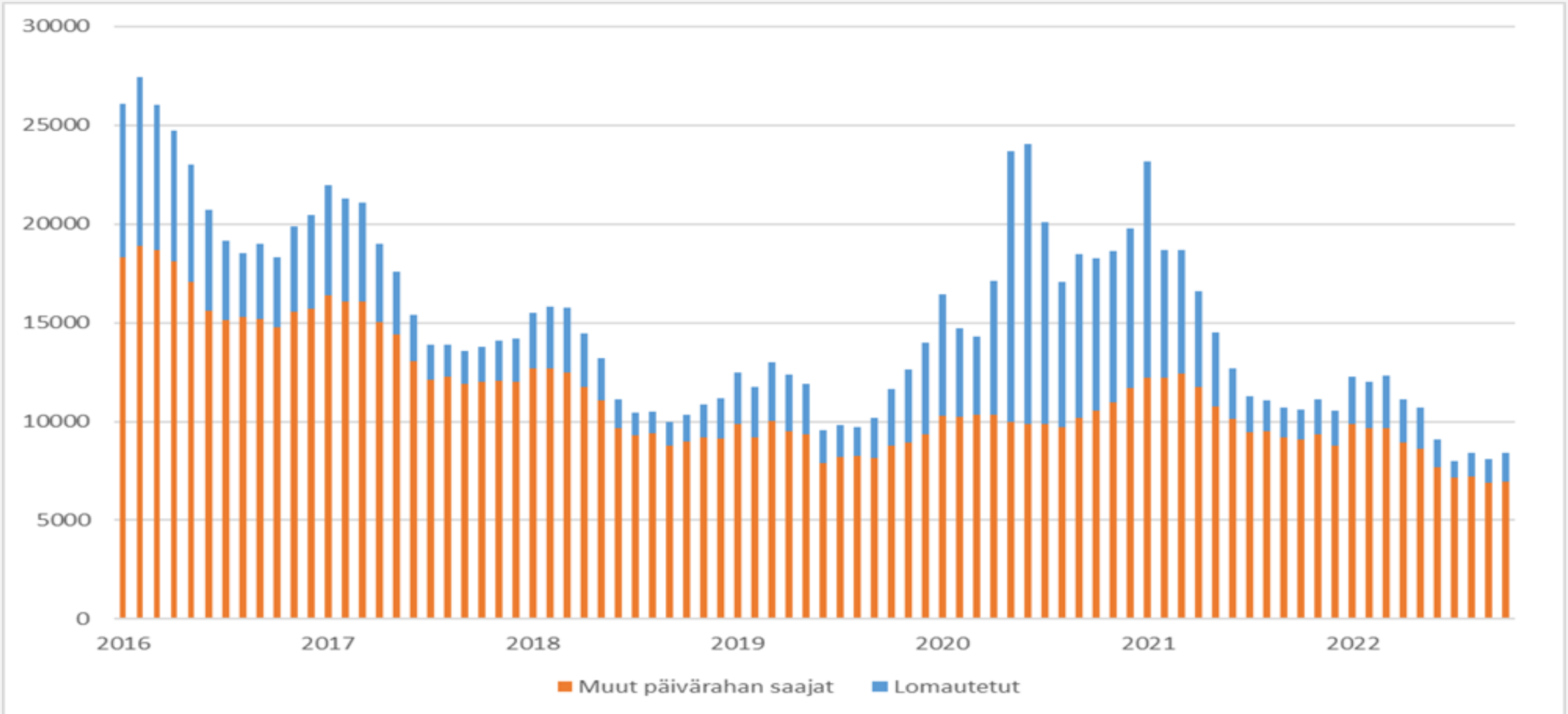
Teollisuusliiton jäsenten työllisyyden seuranta A-kassan aineistolla

Liiton jäsenten työllisyyskehitys ollut hyvä 2022

Tarkempia sopimusalaakohtaisia tietoja ei vielä ole saatavana

- Kerätty aineisto, joka koskee työttömänä olevia ja lomautettuja Teollisuusliiton jäseniä.
- A-kassan tilastoaineisto, johon on poimittu liiton jäsenet ns. saajaerittelylistauksesta.
- Tilastotieto viimeisimmän maksun mukaan. Esimerkiksi jos sama jäsen on saanut alkukuusta vuorottelukorvausta ja loppukuusta lomautusajan päivärahaa, niin hänet tilastoidaan lomautusajan päivärahan saajaksi.
- Tietoaineisto järjestetty sopimusalaakohtaisesti. Tämä vaihe on osin vielä työn alla.
- Tammi-syyskuun 2022 tiedot koskevat kaikkia Teollisuusliiton jäseniä, jotka ovat saaneet ansiopäivärahaa.

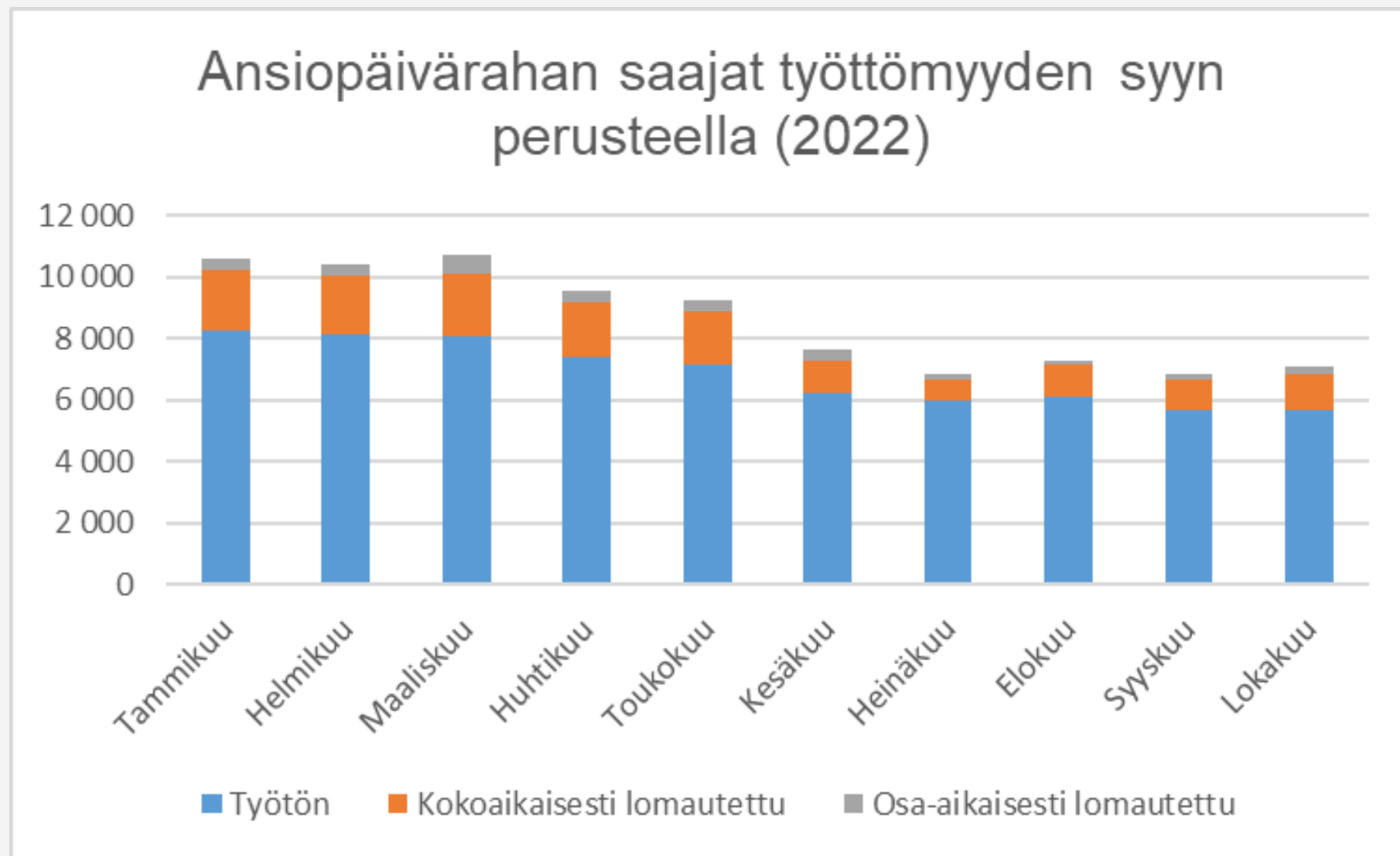
Teollisuusliiton jäsenten työllisyyskehitys (2016-2022)

Lähde: Teollisuuden työttömyyskassa (vuoteen 2021) ja A-kassa (vuodesta 2022)

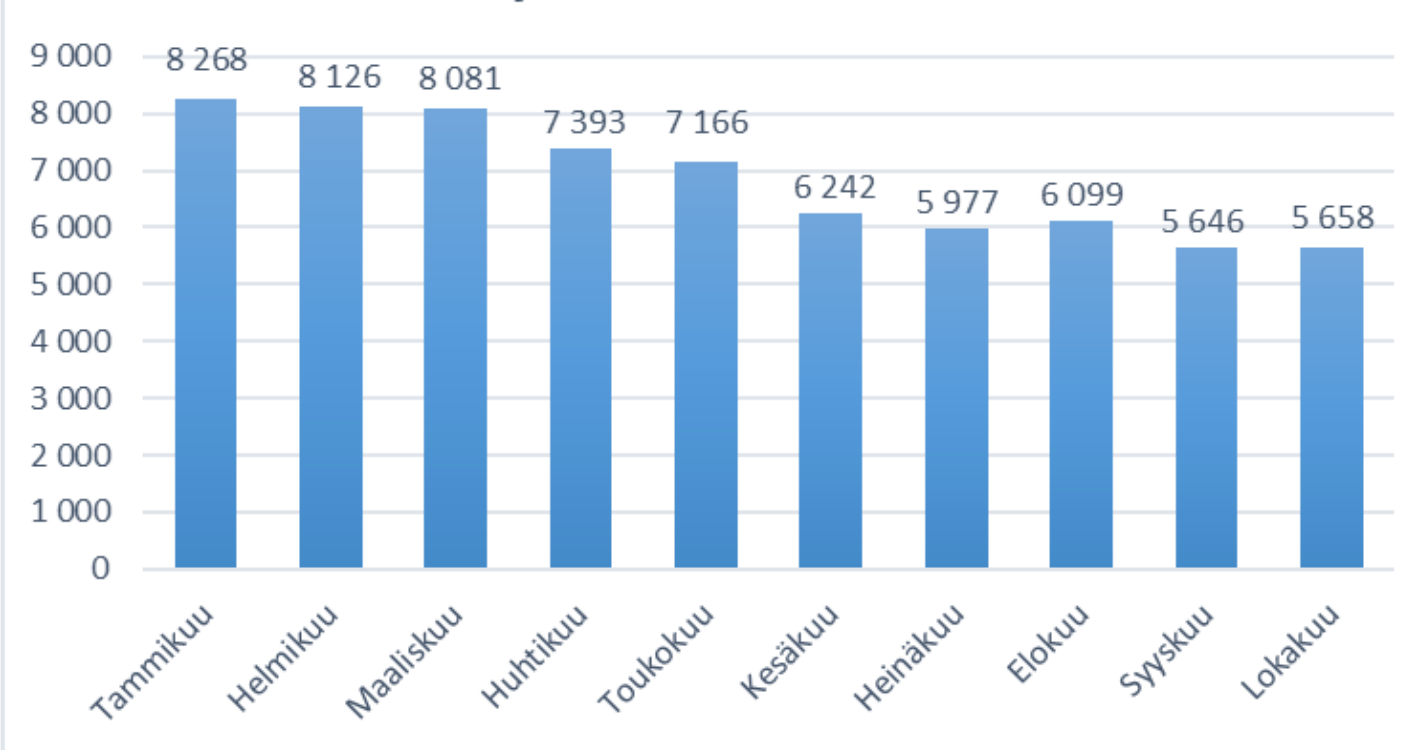
A-kassan päivärahan saajat (2022)

Teollisuusliiton jäsenien työttömyys ja lomautukset laskeneet alkuvuodesta selvästi

Teollisuusliiton jäsenten työllisyyden kehitys vuonna 2022

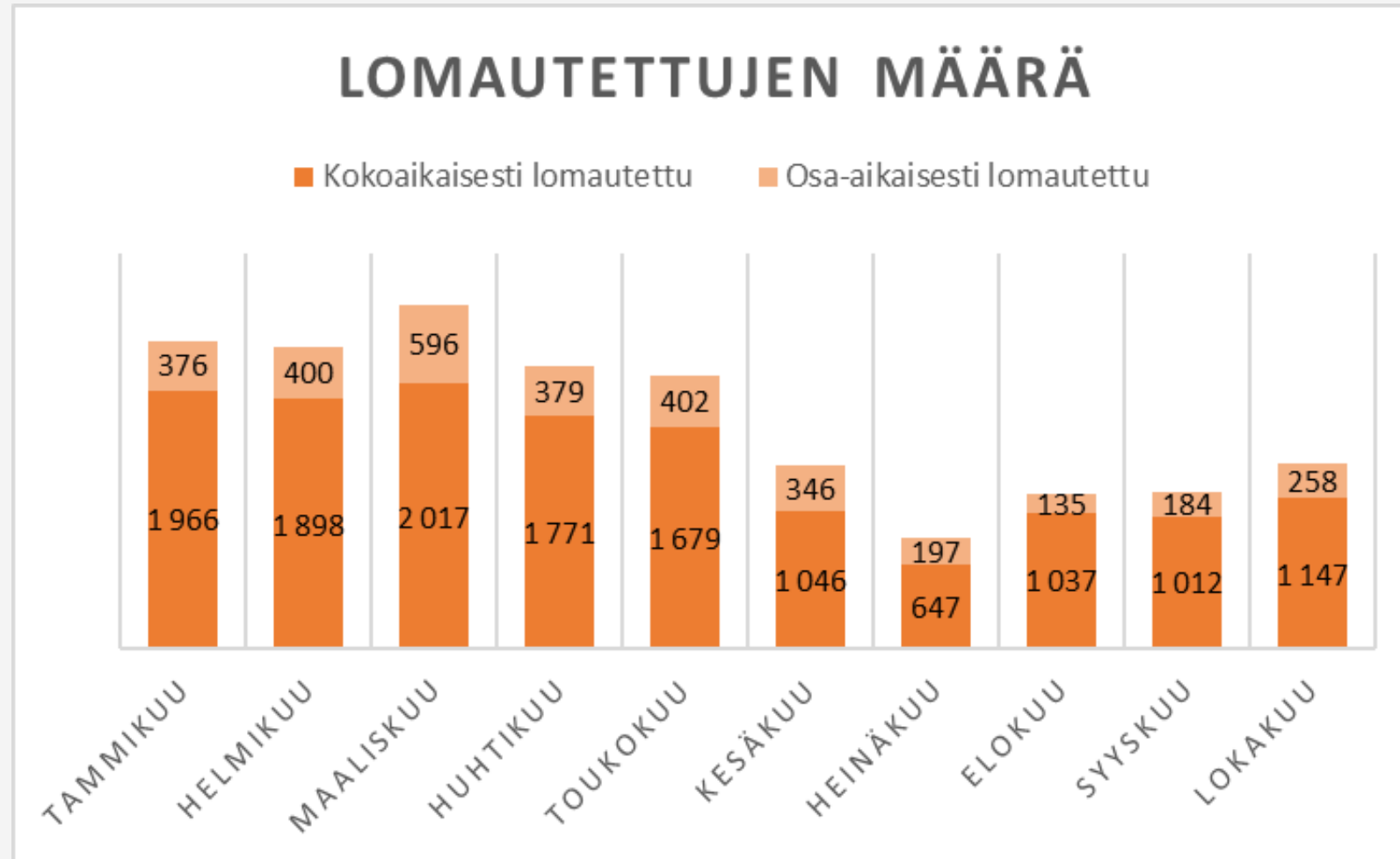
Työttömien määrä

- Teollisuusliiton jäsenten työllisyyskehitys on ollut suotuisa vuoden 2022 aikana.
- Vuoden alusta (Q1-Q3) ansiopäivärahaa saaneiden määrä on pudonnut kolmanneksen.
- Selkeä käänne parempaan tapahtui huhtikuussa.
- Teollisuusliiton jäsenet ovat löytäneet töitä, mutta toki osa on työllistynyt muille aloille tai jäänyt eläkkeelle.

Teollisuusliiton jäsenten lomautusten kehitys vuonna 2022

- Teollisuusliittolaisten lomautusten määrä on ensimmäisen vuosipuoliskon (Q1-Q2) aikana vähitellen pudonnut.
- Alkuvuoden 2022 tasosta lomautettujen määrä on elokuussa pudonnut puoleen.
- Lokakuussa lomautettuja 1 405.
- Lokakuussa hieman nousua verrattuna edellisiin kuukausiin.

Metallialoilla eniten jäseniä työttöminä ja lomautettuina

- Ansiopäivärahaa on maksettu A-kassasta yleisimmin metalliteollisuudessa työskennelleille. Teollisuusliiton jäsenistä metallialojen työntekijät ovat suurin jäsenryhmä.
- Tammikuussa 2022 työttömänä tai lomautettuna oli reilut 11 100 jäsentä. Heistä puolet (49 %) oli metallialojen työntekijöitä.
- Lokakuussa 2022 työttömänä tai lomautettuna olleiden ansiopäivärahan saajien kokonaismäärä oli pudonnut reiluun 7 400 henkilöön. Heistä puolet (51 %) oli metalliväkeä.
- Toiseksi yleisintä työttömyys ja lomautukset ovat olleet puutuotealoilla: lokakuussa ansiopäivärahaa sai noin 1 000 alan työntekijää. Mekaanisen metsäteollisuuden työntekijöistä yli 600 ja puusepänteollisuuden väestä yli 400 oli työttömänä tai lomautettuna.
- Muista aloista työttömyys ja lomautukset koskevat yleisimmin eri teollisuudenaloja. Lokakuussa 2022 työttömänä tai lomautettuna oli noin 400 jäsentä media- ja painoalalla ja saman verran muovi- ja kemiantuoteteollisuudessa.

3. Suhdannenäkymät

Suhdannenäkymät:

Teollisuuden tuotanto ja työllisyys kasvaa lähikuukaudet

Kansantalous kehittyi teollisuutta heikommin

Työllisyystilanne jatkuu hyvänä, lomautusten uhka kasvaa

- Tilastot ja kyselyt viittaavat siihen, että lähikuukaudet sujuvat teollisuudessa ilman suurempia huolia.
- Rakentamiseen kytkeytyvillä yrityksillä tilanne heikkenee nopeasti.
- Kansantalous menossa taantumaan ja BKT todennäköisesti supistuu vuonna 2023.
- Suomessa sähkönhinta kuulunut EU:n kalliimpiin marraskuussa.
- Olkiluodon uuden reaktorin tuotantokatkos ja koekäyttöjakso venyvät. Aiemmin uskottiin, että Suomen sähköjärjestelmä kestää kriisin keskimääräistä paremmin. Olkiluodon uusimpien ongelmien myötä tämä on epävarmaa.
- Kilpailijamaiden teollisuuden neuvotteluissa päädytty korkeisiin, vähintään 5 % palkankorotuksiin.
- Työllisyysaste pysyy korkealla tasolla. Joustavat käytännöt (esim. lomautukset) otetaan käyttöön tarvittaessa.

**Teollisuus
liitto**